

21.02. 5-Б (2 гр) укр.мова Добровольська В.Е.

5 клас НУШ
Українська мова

Розповідь. Особливості будови розповіді.

Мета: пояснити особливості будови розповіді, формувати вміння відрізняти розповідь від інших типів мовлення, відтворювати тексти розповідного характеру; формувати загальні текстотворчі вміння; уточнювати й збагачувати словниковий запас учнів; розвивати логічне й образне мислення, пам'ять, відчуття слова.

Завдання нашого уроку:

1

пригадати, що таке розповідь як стиль мовлення;

2

навчитися складати твори-розповіді в художньому стилі на основі власного досвіду;

3

розвинути вміння добирати матеріал до твору;

4

навчитися складати план твору-розповіді.

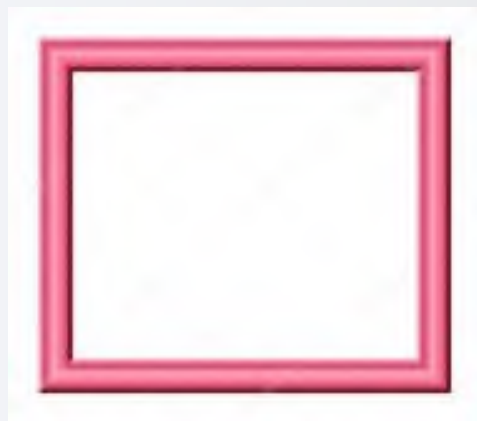
Емоційне налаштування «Рамка для мого фото»

Оберіть ту рамку, у яку ви б захотіли вставити своє фото

СИНЯ

Ви впевнені в
своїх силах,
отже, все буде
добре!

РОЖЕВА

Ви готові до уроку. А
це значить, що в кінці
у вас буде гарний
результат!

ЗЕЛЕНА

Ви спокійні й
врівноважені. Готові
до сприйняття
нового матеріалу!

ЖОВТА

У Вас гарний настрій. Ви
радієте сьогоднішньому
дню. І на уроці зможете
дізнатися багато нового.

Інтелектуальна розминка

- Які типи мовлення ви знаєте? Розкажіть за таблицею про їх основні ознаки

Тип мовлення	На яке питання дається відповідь у висловлюванні	Про що говориться?	З чого складається основна частина висловлювання?

Інтелектуальна розминка

- Які типи мовлення ви знаєте? Розкажіть за таблицею про їх основні ознаки

Тип мовлення	На яке питання дається відповідь у висловлюванні	Про що говориться?	З чого складається основна частина висловлювання?
Опис	Яким є предмет чи особа?	Про ознаки предмета, особи	Загальне враження, окремі ознаки, деталі
Роздум	Чому предмет чи особа такі?	Про причини предмета, особи	Теза (думка, яка довозиться), аргументи, висновок
Розповідь	Що робить особа чи предмет?	Про дії та події	Початок дії, її розвиток і завершення

Словникова робота

- Твір-розповідь – це зв'язний текст, усний чи письмовий, у якому послідовно повідомляється про якісь події.

Вступ
(відомості про
дійову особу,
інформація щодо
місця та часу події)

Основна частина
(опис послідовності
подій,
найважливіший
момент розповіді)

Заключна частина
(повідомляється
про результат
розвитку події,
висновок)

Ознаки тексту-розповіді

Йдеться про якийсь епізод, випадок із життя.

До тексту-розповіді можна поставити запитання: **хто? що робить? де? коли?**

За змістом тексту-розповіді можна намалювати декілька малюнків.

Найбільшу роль відіграють дієслова, які передають розгортання подій.

Словникова робота

- **Досвід** - сукупність знань, навичок, здобутих у житті і засвоєних або випробуваних на практиці.

Фізкультхвилинка для долоньок

Дослідницька робота з текстами

- *Прослухайте розповідь. Виділіть її складові (початок, розгортання та завершення дії). Які слова передають послідовність подій? Доберіть заголовок.*

Якось в одного тигра у звіринці заломився кіготь і вріс у лапу. Це завдавало йому нестерпних мук. Треба було випилати пазур. Операція виявилася важкою, але мужній лікар усе-таки скінчив її.

Минув рік, і той самий тигр загнав у лапу колючку. Цього разу він сам простягнув лікарю крізь ґрати зранену лапу й терпляче чекав, поки той порався біля неї. Після цього тигр став стрибати, виказуючи радість і вдячність лікареві-рятівнику.

Дослідницька робота з текстами

- *Прослухайте розповідь. Виділіть її складові (початок, розгортання та завершення дії). Які слова передають послідовність подій? Доберіть заголовок.*

Якось в одного тигра у звіринці заломився кіготь і вріс у лапу. Це завдавало йому нестерпних мук. Треба було випилати пазур. Операція виявилася важкою, але мужній лікар усе-таки скінчив її.

Минув рік, і той самий тигр загнав у лапу колючку. Цього разу він сам простягнув лікарю крізь ґрати зранену лапу й терпляче чекав, поки той порався біля неї. Після цього тигр став стрибати по клітці, виказуючи радість і вдячність лікареві-рятівнику.

Дослідницька робота з текстами

- *Прослухайте текст. Назвіть дієслова, якими оповідач передає послідовність своїх дій.*

Я не міг дочекатися, коли звільниться місце за комп'ютером. Хотів скористатися інтернетом. Збирався написати листа товаришеві в Канаду. Лист електронною поштою від нього я отримав, а от свій «імейлик» досі не зміг відіслати.

Недарма інтернет називають «павутинням». Блукаючи в ньому, я встиг почитати новини, помилуватися картинками, просто погратися.

Незчувся, як минуло дві години. Коли дійшла черга до листа, комп'ютер перестав мене слухатися. Мишка не працювала. Ось так я «завис» у «павутинні» і, як муха, потрапив у пастку до Всесвітнього Павука.

Дослідницька робота з текстами

Я не міг дочекатися, коли звільниться місце за комп'ютером. Хотів скористатися інтернетом. Збирався написати листа товаришеві в Канаду. Лист електронною поштою від нього я отримав, а от свій «імейлик» досі не зміг відіслати.

Недарма інтернет називають «павутинням». Блукаючи в ньому, я встиг почитати новини, помилуватися картинками, просто погратися.

Незчувся, як минуло дві години. Коли дійшла черга до листа, комп'ютер перестав мене слухатися. Мишка не працювала. Ось так я «завис» у «павутинні» і, як муха, потрапив у пастку до Всесвітнього Павука.

Дослідницька робота з текстами

Тема: розповідь про те, як оповідач не зміг надіслати електронного листа своєму товаришеві через те, що «завис» в інтернеті.

Поміркуйте над запитаннями:

-
- Чому оповідач не зміг здійснити свого задуму?
  - Що ви б зробили на його місці?
  - Чим, на вашу думку, відрізняється спілкування в інтернеті: а) від живої розмови з людиною; б) від телефонної розмови.

Візьміть до уваги!

- Для зв'язку частин свого твору вживайте слова:

Початок

- Якось...
- Одного разу...
- Це було...
- Це трапилося...
- Ось який випадок стався...
- Пригадується мені...

Послідовність дій

- Та ось...
- Згодом...
- Пізніше...
- У той самий час...
- Після того...
- Тоді...
- Наступного разу...
- За кілька днів...

Кінцівка

- Нарешті...
- Ось так...
- Так закінчилося...
- Ось такий випадок...
- Ось така історія...

Пам'ятка щодо складання твору

-
- ✓ Оберіть тему (про що писатимете).
  - ✓ Визначте основу думку твору (що стверджуватимете).
  - ✓ Складіть план майбутнього твору.
  - ✓ Назвіть місце й час події, про яку розповідаєте.
  - ✓ Не забувайте про структуру: вступ, основу частину, закінчення.
  - ✓ Зверніть увагу на дієслова, бо саме навколо дії розгортається зміст розповіді.
  - ✓ Використовуйте мовні засоби відповідно до обраного стилю мовлення.
  - ✓ Орієнтовний обсяг твору – 0,5-1 сторінка.
  - ✓ Працюйте спершу на чернетці, перевірте помилки, прочитайте текст вголос. Після редагування переписуйте в робочий зошит.

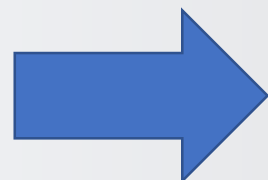
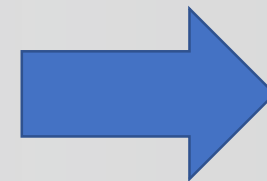

Важливо!

Складання усного твору-розповіді

- Поміркуйте, що і в якій послідовності ви могли б розповісти про вечір у своїй родині. Складіть план розповіді. Розповідаючи за планом, використовуйте слова **спочатку, потім, тоді, пізніше** та ін.

Домашнє завдання

- Складіть письмовий твір-розповідь на одну із запропонованих тем:
    - Поки всі вдома, або Вихідний у нашій сім'ї.
- За бажанням, доповніть свій твір малюнком або коміксом.

Рефлексія. Вправа «Долонька»

Кожен палець – це місце для відповідей на запитання.

Дякую за увагу!

